
Αστική Ευθύνη του
Δημοσίου από
Ζημιογόνο Δράση των
Οργάνων του

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του **Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.)** σας καλωσορίζει στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης και συγκεκριμένα στο πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης με τίτλο **«Αστική Ευθύνη του Δημοσίου από Ζημιογόνο Δράση των Οργάνων του»**.

Η ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσης και πιστοποίησης επαγγελματικών δεξιοτήτων οδήγησε το **Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (E-Learning)** του Ε.Κ.Π.Α. στο σχεδιασμό των πρωτοποριακών αυτών Προγραμμάτων Επαγγελματικής Επιμόρφωσης και Κατάρτισης, με γνώμονα τη **διασύνδεση της θεωρητικής με την πρακτική γνώση**, αναπτύσσοντας κυρίως, την εφαρμοσμένη διάσταση των επιστημών στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία.

Στη συνέχεια, σας παρουσιάζουμε αναλυτικά το πρόγραμμα σπουδών για το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης: **«Αστική Ευθύνη του Δημοσίου από Ζημιογόνο Δράση των Οργάνων του»**, τις προϋποθέσεις συμμετοχής σας σε αυτό, καθώς και όλες τις λεπτομέρειες που πιστεύουμε ότι είναι χρήσιμες, για να έχετε μια ολοκληρωμένη εικόνα του προγράμματος.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Σκοπός του προγράμματος είναι να εφοδιάσει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες με τις απαραίτητες θεωρητικές και πρακτικές γνώσεις σχετικά με την έννοια της αστικής ευθύνης του Δημοσίου, ως προς τις παραβιάσεις ή παραλείψεις των οργάνων της νομοθετικής, εκτελεστικής και δικαστικής λειτουργίας. Στο πλαίσιο του προγράμματος, θα εξεταστεί ο θεσμός της αστικής ευθύνης του Δημοσίου και των Ν.Π.Δ.Δ., αναφορικά με την παραβίαση της εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, ως έμμεσος κατασταλτικός μηχανισμός για την τήρηση της αρχής της νομιμότητας. Επιπλέον, θα παρουσιαστεί το υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο για την ίδρυση αστικής ευθύνης του Δημοσίου και των Ο.Τ.Α., με ειδική αναφορά στη νομολογιακή και θεωρητική αντίληψη του ρυθμιστικού πεδίου των διατάξεων των άρθρων 104-106 ΕισΝΑΚ. Μέσα από την ανάλυση περιπτώσεων αστικής ευθύνης του Δημοσίου, όσον αφορά την παραβίαση της κοινοτικής νομοθεσίας, τις παράνομες πράξεις και τις νόμιμες πράξεις των οργάνων του, θα καταδειχθεί η αστική ευθύνη του κράτους από νόμιμη κρατική δράση των οργάνων του, ενώ, μέσα από την παράθεση αποφάσεων των ευρωπαϊκών και των εθνικών δικαστηρίων με πρόσφατες νομολογιακές εξελίξεις, θα αναδειχθεί το δικαίωμα αποζημίωσης λόγω της προσβολής του τεκμηρίου αθωότητας από δηλώσεις δημόσιων αρχών. Με την

ολοκλήρωση του προγράμματος οι συμμετέχοντες/ουσες θα μπορούν να αντιμετωπίζουν ζητήματα που αφορούν την αστική ευθύνη του Δημοσίου από ζημιολύγες πράξεις των οργάνων του, να διακρίνουν τις πράξεις που μπορούν να εγείρουν αστικές αξιώσεις λόγω αστικής ευθύνης, αλλά και να αποφεύγουν συμπεριφορές, στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων τους, από τις οποίες μπορεί να προκύψει αστική ευθύνη του Δημοσίου και των ΝΠΔΔ.

3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΟΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Αίτηση συμμετοχής μπορούν να υποβάλλουν **απόφοιτοι Πανεπιστημίου/ΤΕΙ της ημεδαπής και της αλλοδαπής καθώς και τελειόφοιτοι Νομικών Σχολών**. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε υπαλλήλους με ενεργό ρόλο στον σχεδιασμό και υλοποίηση διοικητικών δραστηριοτήτων και υπηρεσιακών δράσεων με καθήκοντα, όπως η εφαρμογή νομοθεσίας, η συμμόρφωση σε δικαστικές αποφάσεις, η αποφυγή δημιουργίας συνθηκών ευθύνης του Δημοσίου ή των ΝΠΔΔ από νόμιμες ή παράνομες πράξεις των οργάνων και παράλειψη καθηκόντων και η ενημέρωση για τις ευθύνες των υπαλλήλων και της διοικήσεως.

Η αίτηση συμμετοχής υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω της ιστοσελίδας:

<https://elearningekpa.gr/>

4. ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ

Τα προαπαιτούμενα για την παρακολούθηση του Προγράμματος από τους εκπαιδευόμενους είναι:

- ▶ Πρόσβαση στο Διαδίκτυο
- ▶ Κατοχή προσωπικού e-mail
- ▶ Βασικές γνώσεις χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών

5. ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία στα προγράμματα εξ αποστάσεως επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ διεξάγεται μέσω του διαδικτύου, προσφέροντας στον εκπαιδευόμενο «αυτονομία», δηλαδή δυνατότητα μελέτης ανεξαρτήτως περιοριστικών παραγόντων, όπως η υποχρέωση της φυσικής του παρουσίας σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο.

Το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος διατίθεται σταδιακά, ανά διδακτική ενότητα, μέσω ειδικά διαμορφωμένων ηλεκτρονικών τάξεων. Κατά την εξέλιξη κάθε θεματικής ενότητας αναρτώνται σε σχετικό link οι απαραίτητες για την ομαλή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ανακοινώσεις.

Ο εκπαιδευόμενος, αφού ολοκληρώσει τη μελέτη της εκάστοτε διδακτικής ενότητας, καλείται να υποβάλει ηλεκτρονικά, το αντίστοιχο τεστ αξιολόγησης. Τα τεστ μπορεί να περιλαμβάνουν ερωτήσεις αντιστοίχισης ορθών απαντήσεων, πολλαπλής επιλογής, αληθούς/ψευδούς δήλωσης, ή upload, όπου ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να διατυπώσει και να επισυνάψει την απάντησή του. Η θεματική ενότητα μπορεί να συνοδεύεται από τελική εργασία, η οποία διατίθεται κατά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας (εφόσον το απαιτεί η φύση της θεματικής ενότητας) και αφορά το σύνολο της διδακτέας ύλης.

Παράλληλα, παρέχεται **πλήρης εκπαιδευτική υποστήριξη** δεδομένου ότι ο εκπαιδευόμενος μπορεί να απευθύνεται ηλεκτρονικά (για το διάστημα που διαρκεί το εκάστοτε μάθημα) στον ορισμένο εκπαιδευτή του, μέσω ενσωματωμένου στην πλατφόρμα ηλεκτρονικού συστήματος επικοινωνίας, για την άμεση επίλυση αποριών σχετιζόμενων με τις θεματικές ενότητες και τις ασκήσεις αξιολόγησης ή την τελική εργασία.

6. ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

Σε κάθε διδακτική ενότητα ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να επιλύει και να υποβάλλει ηλεκτρονικά το αντίστοιχο τεστ, τηρώντας το χρονοδιάγραμμα που έχει δοθεί από τον εκπαιδευτή του. Η κλίμακα βαθμολογίας κυμαίνεται από 0 έως 100%. Συνολικά, η βαθμολογία κάθε θεματικής ενότητας προκύπτει κατά το 60% από τις ασκήσεις αξιολόγησης και κατά το υπόλοιπο 40% από την τελική εργασία, η οποία εκπονείται στο τέλος του συγκεκριμένου μαθήματος και εφόσον το απαιτεί η φύση αυτού.

Η χορήγηση του **Πιστοποιητικό Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης** πραγματοποιείται, όταν ο εκπαιδευόμενος λάβει σε όλα τα μαθήματα βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του 50%. Σε περίπτωση που η συνολική βαθμολογία ενός ή περισσότερων μαθημάτων δεν ξεπερνά το 50%, ο εκπαιδευόμενος έχει τη δυνατότητα επανεξέτασης των μαθημάτων αυτών μετά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του προγράμματος. Η βαθμολογία που θα συγκεντρώσει κατά τη διαδικασία επανεξέτασής του είναι και η οριστική για τα εν λόγω μαθήματα, με την προϋπόθεση ότι ξεπερνά εκείνη που συγκέντρωσε κατά την κανονική διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Σε διαφορετική περίπτωση διατηρείται η αρχική βαθμολογία.

7. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

Πέρα από την **επιτυχή ολοκλήρωση** του προγράμματος για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού απαιτούνται τα εξής:

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης**

Η διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης Εκπαιδευόμενου στοχεύει στη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχομένων εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, εξουσιοδοτημένο στέλεχος του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ, επικοινωνεί τηλεφωνικώς με ένα τυχαίο δείγμα εκπαιδευόμενων, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν συμμετείχαν στις εκπαιδευτικές διαδικασίες του προγράμματος, εάν αντιμετώπισαν προβλήματα σε σχέση με το εκπαιδευτικό υλικό, την επικοινωνία με τον ορισμένο εκπαιδευτή τους, καθώς και με τη γενικότερη μαθησιακή διαδικασία. Η τηλεφωνική επικοινωνία διεξάγεται με την ολοκλήρωση του εκάστοτε προγράμματος, ενώ η μέση χρονική διάρκειά της συγκεκριμένης διαδικασίας είναι περίπου 2-3 λεπτά.

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης, εφόσον κληθεί, ή μη ταυτοποίησής του κατά τη διεξαγωγή της, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων**

Ο δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων διασφαλίζει την εγκυρότητα των στοιχείων που έχει δηλώσει ο εκπαιδευόμενος στην αίτηση συμμετοχής του στο Πρόγραμμα και βάσει των οποίων έχει αξιολογηθεί και εγκριθεί η αίτηση συμμετοχής του σε αυτό.

Κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας του προγράμματος, πραγματοποιείται δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων από τη Γραμματεία. Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να είναι σε θέση να προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά τα οποία πιστοποιούν τα στοιχεία που έχει δηλώσει στην αίτηση συμμετοχής (Αντίγραφο Πτυχίου, Αντίγραφο Απολυτήριου Λυκείου, Βεβαίωση Εργασιακής Εμπειρίας, Γνώση Ξένων Γλωσσών κ.τ.λ.).

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων, εφόσον κληθεί, ή μη ύπαρξης των δικαιολογητικών αυτών, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Αποπληρωμή του συνόλου των διδάκτρων**

Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να μην έχει οικονομικής φύσεως εκκρεμότητες. Σε περίπτωση που υπάρχουν τέτοιες, το πιστοποιητικό σπουδών διατηρείται στο αρχείο της Γραμματείας, μέχρι την ενημέρωση της για τη διευθέτηση της εκκρεμότητας.

Αναλυτική περιγραφή των παραπάνω υπάρχει στον Κανονισμό Σπουδών:

<https://elearningekpa.gr/regulation>

8. ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Οι συγγραφείς του εκπαιδευτικού υλικού είναι μέλη ΔΕΠ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών ή και ειδικοί εμπειρογνώμονες με ιδιαίτερη συγγραφική καταξίωση, οι οποίοι κατέχουν πολύ βασικό ρόλο στην υλοποίηση του προγράμματος.

9. ΠΩΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ Η ΥΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης περιλαμβάνει **9 θεματικές ενότητες (μαθήματα)**.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Μάθημα - Ορισμός της Αστικής Ευθύνης του Δημοσίου - Εισαγωγικές Παρατηρήσεις

Διδακτική Ενότητα 1: Ορισμός της Αστικής Ευθύνης του Δημοσίου - Εισαγωγικές Παρατηρήσεις

Μάθημα - Η Αστική Ευθύνη του Δημοσίου κατά το Εθνικό Δίκαιο

Διδακτική Ενότητα 1: Η Αστική Ευθύνη του Δημοσίου Ιστορική Εξέλιξη-Η Ρύθμιση της Ευθύνης του Δημοσίου των Νομικών Προσώπων από τον ΑΚ και τον ΕισΝΑΚ

Διδακτική Ενότητα 2: Το Νομικό Έρεισμα της Αστικής Ευθύνης του Δημοσίου- Ο Συνταγματικός Κανόνας

Διδακτική Ενότητα 3: Το Άρθρο 105 ΕισΝΑΚ-Ευθύνη του Δημοσίου

Διδακτική Ενότητα 4: Το Άρθρο 106 ΕισΝΑΚ-Ευθύνη Δήμων

Διδακτική Ενότητα 5: Όροι Εφαρμογής του Άρθρου 105 ΕισΝΑΚ

Μάθημα - Το Άρθρο 105 ΕισΝΑΚ και οι Ζημιές από Πράξεις των
Οργάνων του Δημοσίου

**Διδακτική Ενότητα 1: Το Άρθρο 105 ΕισΝΑΚ και οι Ζημιές από Πράξεις των
Οργάνων του Δημοσίου-Όργανα του Δημοσίου-Διακρίσεις**

**Διδακτική Ενότητα 2: Το Δικαίωμα Αποζημίωσης από Ζημιογόνες Ενέργειες
των Οργάνων της Νομοθετικής Λειτουργίας**

**Διδακτική Ενότητα 3: Το Δικαίωμα Αποζημίωσης από Ζημιογόνες Ενέργειες
των Οργάνων της Εκτελεστικής Λειτουργίας**

**Διδακτική Ενότητα 4: Το Δικαίωμα Αποζημίωσης από Ζημιογόνες Ενέργειες
των Οργάνων της Δικαστικής Λειτουργίας**

**Διδακτική Ενότητα 5: Αποζημίωση από Νόμιμες Πράξεις ή Παραλείψεις των
Οργάνων του Δημοσίου**

**Διδακτική Ενότητα 6: Αποζημίωση από μη Νόμιμες Πράξεις των Οργάνων του
Δημοσίου**

Μάθημα - Η Νομολογία της Εξωσυμβατικής Ευθύνης του Δημοσίου
από την Ενωσιακή Νομοθεσία

**Διδακτική Ενότητα 1: Η Νομολογία της Εξωσυμβατικής Ευθύνης του Δημοσίου
από την Ενωσιακή Νομοθεσία**

**Διδακτική Ενότητα 2: Αποζημίωση από Παραβίαση της Ενωσιακής Νομοθεσίας
- Δικαιοδοσία Δικαστηρίων**

Μάθημα - Η Αποκατάσταση της Ζημίας

Διδακτική Ενότητα 1: Η Αποκατάσταση της Ζημίας- Η Προστασία Προσωπικότητας

Διδακτική Ενότητα 2: Η Δικαιοδοσία των Διαφορών Αποζημίωσης

Διδακτική Ενότητα 3: Η Αποζημίωση, Όροι, Προϋποθέσεις, Ηθική Βλάβη

Διδακτική Ενότητα 4: Η Άρση της Ευθύνης του Δημοσίου - Παραγραφή Αξιώσεων

Μάθημα - Επισκόπηση Νομολογίας Αποζημιώσεως από Δράση των Οργάνων του Δημοσίου

Διδακτική Ενότητα 1: Επισκόπηση Νομολογίας Αποζημιώσεως - Περιπτωσιολογία

Διδακτική Ενότητα 2: Νομολογία Ευθύνης του Δημοσίου για Βλάβη της Υγείας, Ζωής ή Περιουσίας από Γεγονότα ανωτέρας Βίας, Θεομηνιών, Διαδηλώσεων

Διδακτική Ενότητα 3: Νομολογία Ευθύνης του Δημοσίου από μη Συμμόρφωση σε Δικαστικές Αποφάσεις

Μάθημα - Το Άρθρο 104 ΕισΝΑΚ - Έννομες Σχέσεις Ιδιωτικού Δικαίου

Διδακτική Ενότητα 1: Η Έκταση Εφαρμογής της Διατάξεως 104 ΕισΝΑΚ. Τα Όργανα του Δημοσίου - Όροι Ευθύνης του Δημοσίου

Διδακτική Ενότητα 2: Νομολογία Αποζημιώσεως

Μάθημα - Η Αποζημίωση για Καθυστέρηση Απονομής της Δικαιοσύνης

Διδακτική Ενότητα 1: Η Δίκαιη Ικανοποίηση

Διδακτική Ενότητα 2: Νομολογία

Μάθημα - Η Αποζημίωση για Παραβίαση του Τεκμήριου Αθωότητας

Διδακτική Ενότητα 1: Προϋποθέσεις εφαρμογής-Η Ευθύνη του Δημοσίου

Διδακτική Ενότητα 2: Η Ευθύνη των ΜΜΕ - Το Δικαίωμα στην Πληροφόρηση

Διδακτική Ενότητα 3: Η Νομολογία